

Tisková zpráva

ze semináře v Evropském domě na téma:

EU po Lisabonu – demokratičtější a efektivnější?

Ve středu 2. listopadu se v Evropském domě uskutečnil pátý ze série pravidelných seminářů o aktuálních otázkách evropské integrace v roce 2011. Seminář se tentokrát zabýval tématem EU po Lisabonu – demokratičtější a efektivnější? Na semináři vystoupili Lenka Pítrová z Odboru koncepčního a institucionálního na Úřadu vlády ČR a David Král, ředitel Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM.

Lenka Pítrová se zaměřila na tři oblasti fungování EU po Lisabonské smlouvě, ve kterých byla nejvíce očekávána změna. Jednalo se o zvýšení efektivity či flexibility, demokratičnosti a transparentnosti. Byly rozšířeny oblasti, ve kterých je rozhodováno kvalifikovanou většinou, zůstává ovšem otázkou, zda právě toto vede k větší flexibilitě. Státy jsou v současnosti více nuceny uzavírat k prosazení svých zájmů jakési aliance (tzv. like minded groups). Jednání se odehrávají více v zákulisí a neprobíhají na úrovni nejvyšších institucí, čímž se snižuje výše zmiňovaná transparentnost pro občany. Jako nepředvídatelný hráč byl označen Evropský parlament, který se neustále snaží posílit své pravomoci. Stále více roste význam Evropské rady, což znamená spíše posílení mezivládního paradigmatu evropské integrace. V současnosti je v EU více snahy jít mimo rámec smlouvy, a to například sdružováním států v Paktu euro plus. Znamená to, že se Evropská unie snaží angažovat i tam, kde jí to Lisabonská smlouva nedovoluje. To je ovšem naprosto regulérní, neboť dle novely článku 136 je možné jít mimo rámec smlouvy. V současnosti také existují některé instituce, které si spíše své přesné místo v zapojení EU hledají a až časem bude moct hodnotit, zda přináší větší efektivitu. Zatím se to ovšem neděje.

David Král ve své prezentaci reagoval na některé již řečené myšlenky. Zdůraznil, že se EU snažila, aby byla Lisabonská smlouva jakýmsi všelékem na problémy současné Evropy. To se bohužel nepovedlo a už dnes je jasné, že bude brzy potřeba smlouvu reformovat. EU navíc velmi brzy čeká přistoupení dalšího člana- Chorvatska. Faktem také je, že Lisabonská smlouva vznikala za jiných okolností. Evropa byla v té době v dobré ekonomické kondici a nezdálo se pravděpodobné, že by tomu v nejbližších letech mělo být jinak. Dnes se však v Evropě potýkáme s hlubokou politickou, ekonomickou i sociální krizí. V souvislosti s krizí Eurozóny začínají národní parlamenty stále více promlouvat do řešení jednotlivých problémů, zde se tedy opět uplatňuje mezivládní přístup a tím i Evropská rada. Nelze zcela jistě říci, zda je toto způsobeno spíše Lisabonskou smlouvou nebo současnou krizí. Opět se více začíná uplatňovat myšlenka dvourychlostní Evropy.

Série seminářů pokračuje opět za dva týdny ve středu 16. 11. 2011, a to tématem Mladí a Evropa. Program dalších seminářů a prezentace expertů je možné nalézt na:

<http://www.evropska-unie.cz>

<http://www.evropsky-parlament.cz/view/cs/events/seminars.html>